

Андрій СТУПНИЦЬКИЙ, студент 1 магі курсу спеціальності 206

«Садово-паркове господарство»

Науковий керівник: **Кушнірук Тетяна Миколаївна**, к. с.-г. наук, доцент,

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

кафедра «Садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЕКОДИЗАЙН, ЯК ОДИН З СТИЛІВ В ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ

Дизайн-проектування охоплює практично все предметно-просторове середовище існування та життєдіяльності. Він поєднує в собі і науково-технічний підхід, і художньо-образну, філософську складову. Дизайнери відкривають для суспільства нові форми, конструкції та технології, виховують смак і організують життєвий простір. Вивчення основ екодизайну дозволить сформувати ціннісні уявлення про вигідну взаємодію навколишнього середовища та людини, а також ознайомиться із прийомами екологізації, які слід використовувати при проектуванні архітектурного середовища та об'єктів дизайну (Панкіна, 2018). Термін «екодизайн» сьогодні широко використовується в повсякденній проектній практиці та науковій літературі. Проблематика екологічного дизайну стикається з різними сферами виробництва та наукового знання – починаючи від архітектури, промислового дизайну та прикладної екології, закінчуючи сучасними дослідженнями у галузі філософії, медицини, психології соціології та педагогіки. Поняття «екодизайн» продовжує формуватися у сучасній науці. На думку А.В. Уварова, «екодизайн» – це вид проектної діяльності, що існує як усвідомлена чи інтуїтивна реакція на природні зміни, виявлена у предметній та просторовій творчості. Метою екологічного дизайну є стабілізація відносин людини та навколишнього середовища. Екодизайн визначають, як участь засобами та методами дизайну у вирішенні соціально актуальних завдань захисту навколишнього природного середовища (і самих людей) від наслідків її забруднення відходами техногенної

цивілізації та порушення екологічної рівноваги у біотехносфері як з позицій цінностей природи, так і культури. З цього погляду у завдання екодизайну входить забезпечення екологічної чистоти конструкційних і оздоблювальних матеріалів, що застосовуються для створення об'єктів дизайну.

При закладці саду в стилі еко найголовніше – мінімум вторгнення природу, необхідно використовувати все те, що вже є на ділянці. Дуже важливо зберегти рельєф, дерева і чагарники, галявини з дикорослими рослинами. Зазвичай у саду екодизайну багато функціональних зон, і вони не ізолюються одна від одної – зв'язок між ними здійснюється саме за рахунок природних, плавних переходів від зони до зони. З'являються недоторкані острівці дикої природи. Дерева, особливо дикі, – основа такої ділянки. Потрібно вибирати традиційні, характерні для цієї кліматичної зони, дерева та чагарники з різною формою крони, типом листя або плодами. Екологічний ландшафтний дизайн втілює в собі природну простоту. Дуже важливо- правильно підібрати колір ландшафтного дизайну, що є одним з головніших факторів екодизайну. Характерною особливістю цього стилю є м'які переходи між усіма об'єктами на ділянці: деревами, галявинами, групами чагарників, посадками квітів, куточками відпочинку тощо. Вважається, що саме природа та простота мають найвищий ступінь гармонії, яку неможливо створити за допомогою людських рук. Відмінним рішенням для екологічної ділянки є природне водоймище, навіть заболочена ділянка, яка гармонійно впишеться в екодизайн. Якщо на ділянці немає водоймища, то можна наповнити водою яр або викопати поглиблення, але не слід забувати, що ставок повинен виглядати, якомога природніше. У стилі екодизайну завжди використовують лише природні матеріали, тому що це екологічна чистота, безмежні можливості дизайну, різноманітність природних текстур, кольорів та відтінків. Натуральні, екологічно чисті матеріали, як правило, значно дорожчі.

У сучасних умовах сформувати абсолютно безпечне з екологічного погляду навколишнє нас предметне середовище, на жаль, неможливо. Багато в чому це визначається економічними та технічними умовами.

Список використаних джерел

1. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Основи квітникарства, дендрології та озеленення. Умань, 2005. 280 с
2. Олейнікова Є.М. Садові декоративні рослини. Харків: «Веста», 2010. 144 с
3. Пушкар В.В., Жирнов А.Д., Вільгельм-Швадчак О.К. Дизайн квітників. Київ: «ДАКККиМ», 2003. 74 с.
3. Lipovetsky G. L'ère du vide: Essais sur l'individualisme contemporain. Paris: Gallimard, 1993.
4. Nemali K. History of controlled environment horticulture: Greenhouses. HortScience. 2022. Vol. 57. No 2. P. 239–246. DOI: <https://doi.org/10.21273/HORTSCI16160-21>
5. Paris H.S. & Janick J. What the Roman emperor Tiberius grew in his greenhouses. Cucurbitaceae 2008. Proceedings of the IX-th EUCARPIA meeting on genetics and breeding of cucurbitaceae. (Avignon, France, Institut National de la Recherche Agronomique, 21–24 May 2008). Avignon: INRA. P. 33–41.

Григорій ХАБОВСЬКИЙ, студент 1 курсу ОС «Магістр»

спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»

Науковий керівник: **БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович**,

канд. с.г. наук, доцент кафедри садово-паркового

господарства, геодезії і землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ І РОЗВИТКУ РОСЛИН ДОСЛІДЖУВАНИХ СОРТІВ РОДУ ТЮЛЬПАНА (TULIPA L.)

Серед декоративних цибулинних рослин одне з провідних місць займають тюльпани. Це визначається високими декоративними якостями культури,